

קצת מורכב!

כמה חייבים באכל קבוצות של 2 מתוך ה-3 הבאים בקבוצות שונות :

- אבר מן החי
- בשר מן החי
- בשר מן הטרפה

ברוב המקרים יש מחלקת ר"י ור"ל.

במיוחד במקרה של אבר מן החי ובשר מן הטרפה – מבהמה אחת
חולקים - יש 4 אופנים לבאר מחלקותם (במה מדובר ובמה חולקים ובמה מסכימים)

פסוק

- "לא תאכל הנפש עם הבשר"
- "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו"

רקע-1

בהקשר של סוגייתנו,

המלה "נפש" יש לה 2 ביאורים מקבילים:

- חיים
- אבר (משום שאם יחתכנו לא ישוב כמו הנפש הנטולה שאינה חוזרת)

רקע-2

"ובשר בשדה" יכול להתפרש (ככה מפרשו רבי יוחנן) בשר שפירש ממקומו (מהגוף).

שיטות:	ר"י	ר"ל
הפסוקים ולא יזהו איסורים מתייחס	אבר מן החי לא תאכל האבר ("הנפש") בעוד החיות ("הנפש") עם הבשר	- אבר מן החי - בשר מן החי - לא תאכל לא האבר ("הנפש") ולא "הבשר" בעוד החיות ("הנפש") עם הבשר
	- בשר מן החי ובשר שפירש ממקומו ("בשדה") - בשר מן הטרפה כפשוטו	בשר מן הטרפה כפשוטו
נפקא מינה במקרים:	אכל:	חייב 2
	- אבר מן החי - בשר מן החי	חייב 1
יסקימו במקרה הבא - אם 2 בהמות:	אכל:	חייב 1
	- בשר מן החי - בשר מן הטרפה	חייב 2
חולקים במקרה אבא - אם בהמה אחת:	אכל:	חייב 2
	- אבר מן החי - בשר מן הטרפה	חייב 1
4 טעמים אפשריים למחלקת	① מדובר שנטרפה בשעת לידה (ביציאת רובה) וחולקים האם בהמה בחייה לאברים עומדת וא"כ אבר מן החי חל בו זמנית בשעת לידה וא"כ אין בעיה של אין כיסור חל על איסור	לאברים עומדת ולכן שייך אין איסור חל על איסור
	② מדובר שנטרפה בשעת לידה (ביציאת רובה) ולכו"ע לא לאברים עומדת ולכן חלות איסור אבר מן החי מאוחר לחלות טריפה ולכן שייך איסור חל על איסור וחולקים האם איסור אבר מן החי חריג וחל על איסור כי איסור מוסיף הוא כיון שנוהג גם לבני נח	איסור אבר מן החי חל על איסור - כי הוא איסור מוסיף מאחר ונוהג בבני נח - אפילו באיסור הנוהג בבני נח (איסור מוסיף)
	③ מדובר שנטרפה לאחר הלידה ולכו"ע לאברים עומדת וחולקים באם אין איסור חל על איסור	סובר איסור חל על איסור (ולכן איסור טריפה אינה יכולה לחול עד שהבהמה מתה [שאז אין שייך איסור אבר מן החי] וכאן הרי מדובר בחיים)
	④ מדובר בתלש ממנה (לאכול חי) אבר שבתלישתה הבהמה נטרפת וחולקים האם בהמה בחייה לאברים עומדת וא"כ איסור אבר מן החי קדם לאיסור טריפה או לא וא"כ האיסורים חלים בו זמנית וין שייך איסור חל על איסור	לאברים עומדת ולכן שייך אין איסור חל על איסור

סקירה כללית

קצת מורכב!

אם אכל חלב מן החי שהיא טרפה
יש מחלקת האם חייב 2 או 3.
יש 3 אפשרויות איך לבאר את המחלקת.

רקע

איסורי טרפה ונבילה חלים על איסור חלב
גזירת הכתוב

מקרה

אכל צירוף של:

- חלב
- מן הטריפה
- מן החי

שאלה

כמה איסורים חייב (2 או 3)

הקדמה

שלושת האיסורים אינם חלים לפני לידה (יציאת רובה) – כי:

- חלב שליל מותר
- טריפה שהיא שליל מותר
- אבר מן שליל מותר – כי עדיין אינו חי – לכן אינו אבר מן החי

האם האיסורים חלים כבר משעת לידה?

- חלב - תמיד
- טריפה - תלוי מתי נטרפה (האם נטרפה לאחר לידה או בשעת/לפני לידה)
- אבר מן החי – תלוי אם אומרים בחייה לאברים עומדת (א"כ נחשב "אבר" טרם נתלש - אחרת חל בשעת תלישת האבר)

3 איסורים	2 איסורים	שיטות: <u>אפשרויות לבאר את המחלקת</u> <u>מתי נטרפה לאברים עומד? אבר חל כי נוהג בבני נח? טריפה חל על אבר כמו על חלב?</u>			
איסורי חלב וטריפה בו זמנית חלים. וגם אבר מן החי בו זמנית כי "בהמה בחייה לאברים עומדת"	איסורי חלב וטריפה בו זמנית חלים. אבל איסור אבר מן החי שייך רק אח"כ – בשעת תלישתה (כי "בהמה בחייה לאו לאברים עומדת") ולכן אין איסור חל על איסור	(לא רלוונטי)	(לכו"ע לא)	מחלקת האם בחייה לאברים עומדת – ותלוי בזה האם איסור אבר מן החי חל בו זמנית עם טריפה וחלב	נטרפה בשעת לידה לכן טריפה חל בו זמנית עם חלב
איסורי חלב וטריפה בו זמנית חלים. ואיסור אבר מן החי חל על איסורי חלב וטריפה כיון שהוא איסור מוסיף כי שייך בבני נח.	איסורי חלב וטריפה בו זמנית חלים. ואין אומרים שאבר מן החי חל כי איסור מוסיף כי שייך בבני נח	(לא רלוונטי)	מחלקת האם איסור אבר מן החי חל על איסורי טריפה וחלב כי הוא איסור מוסיף כיון שנוהג בבני נח	לכו"ע "בהמה בחייה לאו לאברים עומדת" – ולכן אבר מן החי אינו בו זמנית עם טריפה וחלב	נטרפה בשעת לידה לכן טריפה חל בו זמנית עם חלב
איסור חלב ובו זמנית חלים כי בהמה בחייה לאברים עומדת ואיסור טריפה חל על איסורי חלב (מדרשה כנ"ל ברקע) וכמו כן חל על אבר מן החי	איסור חלב ובו זמנית חלים כי בהמה בחייה לאברים עומדת אבל איסור טריפה למרות שחל על איסורי חלב (מדרשה כנ"ל ברקע) – זהו בגלל שאיסור חלב קל כי הותר מכללו (אצל חיה) אבל אינו חל על איסור אבר מן החי	וחולקים באם טריפה חל על איסור אבר (כמו שחל על איסור חלב)		לכו"ע "בהמה בחייה לאברים עומדת" – ולכן אבר מן החי בו זמנית עם חלב	נטרפה לאחר לידה לכן טריפה אינה בו זמנית עם חלב

סקירה כללית

באכילת אבר מן החי – לעומת שאר איסורי אכילה – אפשר אולי לפטור אם אכל (תוך כדי אכילת פרס) 2 חצאי זיתים (נפרט למטה מדוע אבר מן החי שונה).

ואפשר אולי לפטור רק אם חלק את הכזית לפני הכנסתו לתוך פיו או אולי גם בחלקו בתוך פיו.

נציג בטבלה את הטעמים לחייב/לפטור בחלקו מבפנים/מבחוץ.

מקרה - כללי

כזית אבר מן החי שחלקו לשני חצאי זיתים – האם מצטרפים לכזית שלם לחייב את האוכלם.

תת-מקרה

אפשר לחלק בין חלקו "מבחוץ" דהיינו לפני שהכניסם לפיו (הכניס לפיו פעמיים חצי זית)

לבין חלקו "מבפנים" דהיינו בתוך פיו קרוב לגרונו ובלע פעמיים חצי זית.

שאלה

(בדרך כלל אכילת כזית במנות קטנות תוך כדי אכילת פרס מצטרף – למרות שזה אינו פשטות של "אכילה" - שהיא בבת אחת אבל) כאן באבר מן החי **חידוש** שכולל גידים ועצמות למרות שאינם בני "אכילה" ולכן אולי אין בו אלא חידוש.

וכנ"ל אפשר לחלק בין חלקו מבחוץ לבין חלקו מבפנים.

תשובה - מחלקת

בטבלה נציג את הטעמים לחייב/לפטור בחלקו מבפנים/מבחוץ:

פטור	חייב	שיטות: <u>תת-מקרים – איפה חלקו</u>
אין אכילה של כזית (בפעם אחת) במעיו ¹	נהנה גרונו בכזית	חלקו מבפנים
לא נהנה גרונו (וכ"ש מעיו) בכזית	"מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה דמי"	חלקו מבחוץ

¹ לכאורה קשה להבין איך אפשר לצפות שיבלע כזית שלם בבת אחת. התשובה היא: בעצם קטן שעל כף הירך שיש בו מעט בשר – וגיד ועצם משלים את הכזית – שהדרך הוא לבלוע הכל בלי ללעוס

סקירה כללית

פירוט למטה

נתון

נהנים מאוכל שנדבק לחיך (סמוך לגרון) אבל לא ממה שנשאר בין השיניים

פירוט

שיטות:		<u>מקרים</u>
ר"י	ר"ל	
פטור כי גם לא נהנה הגרון ואין אכילה במעיו		נשאר חלק מהכזית בין השיניים
חייב מספיק הנאה בגרון – והרי יש	פטור צריכים אכילת כזית במעיו – והרי אין	נשאר חלק מהכזית בחיך

סוגיא - דף קג: - נושא: אכל חצי זית אבר מן החי וחזר ואכל חצי זית – אחר/מה שהקיא

סקירה כללית

פירוט למטה

רקע-1

כנ"ל בסוגיא הקודמת, רבי יוחנן סובר שכדי להתחייב על אכילת כזית של אבר מן החי מספיק הנאת גרונו (מכזית) – ואין צריכים אכילת כזית במעיו

רקע-2

יוצא מסוגיתנו שרבי יוחנן סובר שבאכל והקיא – אינו מעוכל – ז"א שעדיין נחשב אוכל (ואם יחזור ויאכלו, נחשב אכילה)

מקרה-1

אכל חצי זית אבר מן החי והקיא וחזר ואכל חצי זית אחר

דין

לפי רבי יוחנן – חייב

טעם

לפי שנהנה גרונו בכזית (סך הכל)

מקרה-2

אכל חצי זית אבר מן החי והקיא וחזר ואכל את אותו חצי זית שהקיא

דין

לפי רבי יוחנן – חייב

טעם

לפי שנהנה גרונו בכזית (סך הכל)

כי כנ"ל ברקע-2 רבי יוחנן סובר שבאכל והקיא – אינו מעוכל